

המוציא יין פרק שמיני שבת

פ.ב.

עין משפט נר מצוה

ל"א ב מ"י פ"ז מהל' שבת הלכה ה' ע"ש
א"ר מ"ז פ"ז ע"ש ה'
ג ע"ש פ"ז ע"ש ה'
פ"ז ע"ש ה'
ל"ד ד מ"י פ"ד מהלכות
דעות הלכה ז'
ל"ה ה"י מ"י פ"ח מהל' שבת
הלכה י"א:
א ר מ"י פ"ח מהלכות ע"ז
הלכה ה' ע"ש ע"ז
ס"ז קמ"ט ע"ש א':

תורה אור השלם

1 ושררה בשבר נבל יוצרים כחות לא יחמלו ולא יקוצא במתנתו חרש לחתות אש מיקוד וחתוף מים מגבא: ישעיהו ל' ד' וטומאה את צפוי פסילי כספך ואת אפרת מסכת ויבקר תורם מבו וידי צא תאמר לו: ישעיהו ל' כב

מוסף רש"י

דלא מקנה לכו בחספא. אף אדם מקמין עמסם מרס כצ"ת הספא (חולין ק"ה). שינוי התחנות. שני הפה וזונו צ"ת הנקב שהכרסותא מחוננת בן נלמנות וכן ענין תלמידי שר (חולין ס"ז). יחלך עשרה פעמים: וכל פעם ופעם בקב עמנו וישק. אולי וילך להפנות. הסהילך מוריד הגדולס לנקב (ברכות כ"ג). בין פציע לחברו. כמו פלמינ פתחים ופלמינ לולות הקטנים כחמה וכן על שן וסודרים אולם לתוס' ולעמ"ס ומשי רוחות ופעמים שן קלין כרוכס וישפין שיש זה אלל זה וזכין להספין כשום שלל יחל זה נמוך מה ולא יחיל עקומים ושבאחז וטה עטן לתמוז מרס או לטן להשומה או שפין מרס גדול שיהא לחי לתמוז וכל הטועז בכל כלי אשר מש עילוי ולחשוף מים. לכל אשר נשא אותה וזע"פ שלל נעשה. שפילוי היו עשרה כלים זה על זה כולן בכלל אשר מש עליו הן (ע"ז ס"ז). מי שהיה ביתו סמוך לעבודה זרה. שהיה אדם מסתלי עבודה זרה, אסור לבנותו. עשנו סמל לעבודה זרה (שם).

מוסף תוספות

א. ואגרא דידה ליתן כל הוי. שטה להרין. ב. דקא עבדי ליה בית הכסא (להניקות). ויטעילן אי נמי מלא איתו קוצים. ט"ז ר"ל.

אמר רבי עקיבא מניין לע"ז בו'. פי' צקונטרס דנקט לה הכא משום דזע"י למיתני מנין שמרסילין את הקטן ואין נראה דל"כ צההוא הוה ליה להמיל"ג ועוד דהוה ליה למתנייה בצרק רבי אליעזר דמילה אלל נראה אגז דתנא לעיל צסוף המוציא קראי דלסכתא גזי חרס נקט מני הוי קראי דלסכתא וקרא דתורס כ"י הוה סמוך לההיא קראי דליתיה לעיל לא ימלא צמיתתו חרש וגו'.

אסור לבנותו. אפילו למ"ד צפרק קמא דמס' ע"ז (דף י"ג). נהגה אסור מהנה מותר ה"מ לגבי מרס שאין נראה כל כך לע"ז כוונתו אלל עשנו כדי שימחהו לעבוד אלל הכא נראה כאלו צונה לה צית"ס ר"י: **בונס לתוך שלו ד"א.** צמסכת ע"ז פריך עלה והא שציק רווחא לעבודה זרה ומשני לה:

צרוור וחרס רב הונא אמר מקנה בצרוור ואין מקנה בחרס ורב חרס ואין מקנה בצרוור מיתבי היו לפניו וחרס וחרס מקנה בחרס ואין מקנה בצרוור תיובתא דרב הונא ה' תרגמא רפרם בר פפא קמיה דרב חסדא אליבא דרב הונא באוגני כלים: ד' היו לפניו צרוור ועשבים רב חסדא ורב המנונא חד אמר מקנה בצרוור ואין מקנה בעשבים וחד אמר מקנה בעשבים ואין מקנה בצרוור מיתבי' ה' המקנה בדבר שהוא רשולט בו שינוי התחנות נזרות לא קשיא הא בלחין הא ביבשין הנצרך לפנות ה' ואינו נפנה רב חסדא ורבינא חד אמר רוח רעה שולטת בו וחד אמר רוח זוהמא שולטת בו תניא כמאן דאמר רוח זוהמא שולטת בו ה' דתניא ה' הנצרך לנקבו ואוכל דומה לתנור שהסיקוה על גב אפרו וזו היא תחלת רוח זוהמא הוצרך ליפנות ואינו יכול ליפנות אמר רב חסדא יעמוד וישב יעמוד וישב רב חנן מנהרדעא אמר יסתלק לצדדין רב המנונא אמר ימשמש בצרוור באותו מקום ורבנן אמרי יסח דעתו אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי כל שכן דכי מסח דעתיה לא מפני אמר ליה יסח דעתו מדברים אחרים אמר רב ירמיה מדיפתי לדידי חזי לי ההוא טייעא דקם ויתיב וקם ויתיב עד דשפך בקדרה ה' ת"ר הנכנס לסעודת קבע יחלך ה' פעמים של ארבע [ארבע] אמות ואמרי לה ד' פעמים של עשר עשר אמות ונפנה ונכנס וישב במקומו: **מתני' ה'** חרס כדי ליתן בין פצים לחברו דברי רבי יהודה רבי מאיר אומר כדי לחתות בו את האור רבי יוסי אומר כדי לקבל בו רביעית אמר רבי מאיר אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר ילא ימצא במכיתתו חרש לחתות אש מיקוד אמר ליה רבי יוסי משם ראייה ולחשוף מים מגבא ה' ג' א' איבעיא להו שיעורא דרבי מאיר נפיש או שיעורא דרבי יוסי נפיש) מסתברא שיעורא דרבי יוסי נפיש ומקרא שיעורא דרבי מאיר נפיש דאי סלקא דעתך שיעורא דרבי יוסי נפיש לייט לה במנא זוטרא והדר לייט לה במנא רבה אמר אביי [מתני' גמין] לחתות אש מיקדה גדולה: רבי יוסי אומר משם ראייה: שפיר קאמר ליה רבי יוסי לרבי מאיר ורבי מאיר לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא מידי דחשיב לאינשי דלא לישתכח ליה אלא אפילו מידי דלא חשיב לאינשי לא לישתכח ליה:

אמר רבי עקיבא מניין לעבודה זרה שמתמאה במשא כ' כנדה שנאמר תורם כמו דוה צא תאמר לו מה נדה מטמאה במשא אף עבודה זרה מטמאה במשא: **גמ' ה'** תנן התם ה' מי שהיה ה' ביתו סמוך לעבודה זרה ונפל אסור לבנותו כיצד יעשה בונס לתוך שלו ד' אמות ובונה היה

הדרן עלך המוציא יין

אמר רבי עקיבא מניין לעבודה זרה שמתמאה במשא כ' כנדה שנאמר תורם כמו דוה צא תאמר לו מה נדה מטמאה במשא אף עבודה זרה מטמאה במשא: **גמ' ה'** תנן התם ה' מי שהיה ה' ביתו סמוך לעבודה זרה ונפל אסור לבנותו כיצד יעשה בונס לתוך שלו ד' אמות ובונה היה

רביעית מים נפיש שיעורא ובי מעינת בקרא לחשוף מים זוטרי דאי ס"ד לחשוף מים נפיש לייט לה שלל יותר צה אפילו כלי קטן והדר אמר כלי גדול וכי דרך המקלליס ק: **אמר אבני מסני'.** דקאמר רבי מאיר לחתות אור מיקדה גדולה קאמר שאפילו גחלת קטנה אינו ראוי לחתות צה אלל צמרס גדול מפני שהוא נכוה: שפיר קאמר ר' יוסי. דמדלית לה צה ש"מ דחזי: אפילו מידי דלא חשיב כגון לחשוף מים לא לישתכח צה ולעולם לא חשיב שיעורא אלל לחתות אור:

הדרן עלך המוציא יין

אמר רבי עקיבא מניין לעבודה זרה כו'. משום דזע"י למיתני צהדייהו מניין שמרסילין את המילה [נקמן פו]. כילל להו להקן דדמיין לה: צמשא. אדם הנושאה: טורס כמו דוה וגו'. צעבודה זרה משתעי: **גמ' ה'** כוהלו סמוך לעבודה זרה. שהיה אותו כותל מחילה אף לצית עבודה זרה: אסור לצנוסו. דקמהני לעבודה זרה:

דלא מקנהו צחספא. שאוכל לעשות לכס כשפים: ולא קטיל לכו כינא אמניינו. ואין אדם הורגין כינא צצגדיס: ולא אכיל לכו ירקא מבישא דחרס גינאה. אין אדם מוציאין טורס וכרישא וצכלל מאגודה שאוגדין אגננים ואוכלים אלל אדם מתירין האגודה מחילה. ש"מ כל הני קסה לכשפים: מוסיצ

לו צמילי דעלמא. מוסיצתא. לפניו צדברי חנס שאינו תורה: לא ליטעי צהדיא. צמהרה וצחוק לפי שנפתח הנקב צחוקה וניתקן שיני הכרסא ויואלת: ולא ליטעה טפי. פדימצי"ל צלע": **מקנה צלרו.** צצצת אע"פ צלאו צר טלטול הוה צעלמא: ואינו מקנה צחרס. משום סכנה: מקנה צחרס. שיש מורת כלי עלניה: צאוגני כלים. שהס חלקים ואין מקרעין את הצצר: ואינו מקנה צעשבים. שהעשבים לחים וחומקין את הצצר. ורצותינו מפרשים משום תלישה ואינו יודע מהו דאי צעשבים מחוצרין מי איכא מאן דשרי וכמדומה אני דמוקמי להו צצחוצרין ומקנה צהן צחיצורין: ואינו מקנה צלרו. ללא צר טלטול הוה הלכך מקנה צעשבים כשהן צמחוצר ולא יזוס. ומשום שימוש צמחוצר לא מיתסר כדלמרי' צניצורין צפרק ג' (דף ל"ד): דלא לפי שהן קשין: שינוי נושרות. שיני הפה מצרכשא: לחין. אין אור שולט צו: רוח רעה. ריח הפה שהוצל מרקצ צמעיים ויואל ריח דרך פיו: רוח זוהמא. כל גופו מסיח צזיעה מסרחת שהריח צצלע צצצרו וצצצרו והוה צו לזיעה מוזהמת: ואינו יכול לפנות. שאין הנקב נפתח: אפילו לצדדין. כצצצק עלזנו צזות וז יסתלק לולת אחרת ויצדוק: טייעא. ישמעאל: הנכנס לסעודת קבע. וגנאי הוה לו אס יצטרך לעמוד מן הסעודה ולפנות: פנעמים. ימתין צין פעם לפעם ויצדוק עלזנו: ואמרי לה ד' פעמים של י'. דהכי עדיף טפי שהילוך מרובה מוריד הוצל לנקציו: **מתני' ה'** צין פנים לחצרו. כשמסדרין פליטין ועמודים וקורות ועושין סולר של קורות על הארץ ויש חלל צין זה לזה סומקן מתחמו שלל יתעקס: זכר לדבר. דחרס חשיב צחמית אור: לחשוף. לדלות. וחצירו חשפי שובל (ושעיה מו) חשפי מים שעל הנתיבה שצצצצרי לעבור הגשמים ושריעת נרות ה': **מגבא.** גומא שמים נקבלין צחוכה: **גמ' ה'** מסתברא שיעורא דרבי יוסי נפיש ומקרא שיעורא דר' מאיר נפיש. אלתקפתא היא כלומר לפי דבריהס נראה שרבי מאיר מתמיר דלמר לחתות צו אור ולא פי' שיעורא וחרס פורתא חזי לחדא גחלת ואילו לקבל רביעית מים נפיש שיעורא וכי מעינת בקרא לחשוף מים זוטרי דאי ס"ד לחשוף מים נפיש לייט לה שלל יותר צה אפילו כלי קטן והדר אמר כלי גדול וכי דרך המקלליס ק: **אמר אבני מסני'.** דקאמר רבי מאיר לחתות אור מיקדה גדולה קאמר שאפילו גחלת קטנה אינו ראוי לחתות צה אלל צמרס גדול מפני שהוא נכוה: שפיר קאמר ר' יוסי. דמדלית לה צה ש"מ דחזי: אפילו מידי דלא חשיב כגון לחשוף מים לא לישתכח צה ולעולם לא חשיב שיעורא אלל לחתות אור:

רבינו הגנאל

לענין חרס, מיסברא שיעורא דר' יהודה הוא סוף דר"מ נפיש מניה, ודר' יוסי נפיש מניה. אבל מן קרא שיעורא דר"מ נפיש דאי יוסי ש"ר שיעורא דר' יוסי נפיש, דההוא כדי לקבל רביעית לייט להו חתולה שלא ימצא דבר קטן שהוא כדי לחתות אש מיקוד, והדר לייט שלא ימצא דבר גדול כדי לקבל רביעית. ומקשינן היכי אמת בעל מקום דשיעורא דר"מ נפיש מר"י יוסי, והלא דבר ידוע שיהיה לחתות אש [אפילו] בחרס קטנה ואין בה כדי לקבל רביעית. ופרקיה אביי להאי קושיא לא תימא לחתות אש כדי להדליק משהו במקום אחר אלא לחתות אש מיקדה גדולה כדי להתחמם כנדה ומקשינן אי מחשב קא חשבת מקראי ושיעורא [נ"א] דשיעורא דר' מאיר נפיש, שפיר קאמר ליה ר' יוסי משם ראייה דהא חשיב חרס לחשוף מים. ומפרקינן לדר"מ דאמר לחשוף מים לאו חשיבותא היא, ולא חשיב אלא לחתות אש, ולא מיבעיא קאמר. דלא מיבעיא מידי דחשיב דלא שבקינא אלא מאי דלא חשיב נמי לא שבקינא, ולעולם שיעור הוצאה מאי דחשיב הוא. כליה פרק המוציא יין פרק השני

אמר ר' עקיבא מניין לעבודה זרה שהיא מטמאה במשא כנדה שנאמר תורם כמו דוה. אגב דתנא אסמכתא קראי בסוף המוציא יין. לענין שיעור חרס, אדבר נמי הני שיהי אסמכתא. ראשונה אליבא דר' עקיבא ושאר כולהו לדברי הכל.

(א) גני הערוך ליתמר פי' לא יעני עמנו מחד ללחמ, (ב) [לעיל כ"ז וק"י], (ג) חולין טו', (ד) צנבר אלפס איתא ה'הצרך להפנות ואלו כד חסדא ורינאל ור' ע"ש, (ה) לעיל מה. ע"ש, (ו) כריתס כ"ג, (ז) כ"ז כ"ז כ"ז ל"ג, (ח) ונתקן חרס צין הנשרים (ט) [לעיל כ"ז וק"י], (י) רש"ל מ"ז, (יא) [ל"ג חולין ע"י משבי שש מוקן, (ט) ע"ז מ"ז, (ט"ז) ע"י רש"ל, (י) וע"י תוספות ע"ז י"ג ד"ה אלל מהל'.

הגהות הב"ח

(א) במשנה חרס כדי וחי ולשרוף מים מגבא הוא סוף המשנה ואח"כ מתחיל מגבא מסברא שיעורא דר' יוסי נפיש: (ב) רש"ל ד"ה ואינו מקנה ור' ונקיים ועודדין ופרישין קושיין. ניב לטון משנה צרס ללחמ ורש מעשמות הפרישין והשחורין: (ג) ד"ח מסברא שיעורא דר' יוסי: (ד) נ"ב מי שהיה כותלו סמוך לאשורה:

רבינו הגנאל

לענין חרס, מיסברא שיעורא דר' יהודה הוא סוף דר"מ נפיש מניה, ודר' יוסי נפיש מניה. אבל מן קרא שיעורא דר"מ נפיש דאי יוסי ש"ר שיעורא דר' יוסי נפיש, דההוא כדי לקבל רביעית לייט להו חתולה שלא ימצא דבר קטן שהוא כדי לחתות אש מיקוד, והדר לייט שלא ימצא דבר גדול כדי לקבל רביעית. ומקשינן היכי אמת בעל מקום דשיעורא דר"מ נפיש מר"י יוסי, והלא דבר ידוע שיהיה לחתות אש [אפילו] בחרס קטנה ואין בה כדי לקבל רביעית. ופרקיה אביי להאי קושיא לא תימא לחתות אש כדי להדליק משהו במקום אחר אלא לחתות אש מיקדה גדולה כדי להתחמם כנדה ומקשינן אי מחשב קא חשבת מקראי ושיעורא [נ"א] דשיעורא דר' מאיר נפיש, שפיר קאמר ליה ר' יוסי משם ראייה דהא חשיב חרס לחשוף מים. ומפרקינן לדר"מ דאמר לחשוף מים לאו חשיבותא היא, ולא חשיב אלא לחתות אש, ולא מיבעיא קאמר. דלא מיבעיא מידי דחשיב דלא שבקינא אלא מאי דלא חשיב נמי לא שבקינא, ולעולם שיעור הוצאה מאי דחשיב הוא. כליה פרק המוציא יין פרק השני

אמר ר' עקיבא מניין לעבודה זרה שהיא מטמאה במשא כנדה שנאמר תורם כמו דוה. אגב דתנא אסמכתא קראי בסוף המוציא יין. לענין שיעור חרס, אדבר נמי הני שיהי אסמכתא. ראשונה אליבא דר' עקיבא ושאר כולהו לדברי הכל.